
RINGEBU FJELLSTYRE
MØTEBOK

Møtested: Ringeby rådhus
Møtedato: 15.11.2018
Arkiv nr.: 003
Sak nr.: 49/18
Saksbehandler: Erik Hagen

NOU 2018: 11 – NY FJELLOV

Vedlegg:

- Utkast til høringsuttalelse fra Norges fjellstyresamband

Saksframlegg:

Landbruks- og matdepartementet har sendt NOU 2018:11 Ny fjellov på høring. Utredningen fra Statsallmenningslovutvalget ble overlevert til departementet 22. juni 2018.

Statsallmenningslovutvalget har i NOU 2018:11 foreslått en ny lov til erstatning for lov 6. juni 1975 om rettar og lunnende m.m. i statsallmenningane (Fjellogen) og lov 19. juni 1992 om skogsdrift i statsallmenningene (Statsallmenningsloven).

Elektronisk versjon av NOU Ny fjellov finner du [her](#).

Norges fjellstyresamband (NFS) har invitert fjellstyrene til å komme med foreløpige innspill til vedlagte utkast til høringsuttalelse innen 25.11.18. Fjellstyrene avgir endelig høringsuttalelse etter fellessamling i slutten av januar 2019.

Saksbehandlers merknader:

NOU-en er et omfattende dokument og under er kun et utdrag av NFS sitt utkast til høringsuttale.

NFS mener de målene sambandet har satt seg for dette arbeidet, er godt ivarettatt i lovutvalgets flertallsforslag. Dette var også konklusjonen etter debatten på landsmøtet i NFS medio august i år. Et godt resultat avhenger av at fjellstyrene og flest mulig av høringsinstansene for øvrig, står samlet i sine høringssvar. Styret i NFS har derfor vedtatt at målet for høringen skal være å ta sikte på å sikre oppslutning om flertallsforslagene fra lovutvalget.

Utdrag av noen sentrale flertallsforslag som støttes av fjellstyresambandet:

Det er bred enighet om at statsallmenningene skal forvaltes i et svært langsiktig perspektiv. Derfor bør en ny fjellov videreføre et generelt forbud mot salg av statsallmenningsareal for å

bevare statsallmenningene som store, udelte eiendommer.

Loven må sikre rammer som ivaretar de jordbrukstilknyttede bruksrettene. Disse rettighetene har stor verdi for den enkelte gårdbruker, for lokalt næringsliv ellers og dermed for bosetning i allmenningsbygdene. Viktige jordbrukstilknyttede bruksretter er bl.a. beite, setring, tilleggsjord og hogst. Bruksrettene må også kunne utvikle seg dynamisk med «tida og tilhøva». Flertallet i utvalget mener at det dynamiske elementet nettopp skal åpne for nye bruksmåter der andre ikke lenger blir brukt. Nye bruksretter kan både oppstå ved en gradvis utvikling fra en etablert bruksrett, men også ved at ressursene i statsallmenningen blir brukt på en ny måte som kan støtte opp under jordbruksdrifta og gi ny inntekt til garden.

Flertallet støtter en videreføring av dagens regime for jakt og fiske i statsallmenningene, herunder ordningen med prisrammer.

Et viktig prinsipp i dagens fjellov er at verdiskapingen fra områdene skal være igjen lokalt der verdiene er skapt. Dette er et prinsipp det er enighet om å styrke. Flertallet foreslår bl.a. at alle løpende brutto grunneierinntekter deles 50/50 mellom vedkommende fjellstyre og Statskog SF v/grunneierfondet.

Det er bred enighet om økt lokalt selvstyre. Det må sikres grunnlag for en lokal forvaltning som er rustet til å forvalte og balansere de ulike interesser og rettigheter. Fjellstyrene med lokaldemokratisk forankring, er avgjørende for å oppnå dette. Flertallet foreslår en modell der fjellstyrene fortsatt skal oppnevnes av kommunestyret, men der rettighetshaverne skal ha mulighet til å nominere sine representanter i fjellstyret.

Fjellstyrenes ansatte er avgjørende for en forsvarlig og effektiv administrasjon av, og oppsyn med statsallmenningene. En ny fjellov må sikre grunnlag for at fjellstyrene kan ha en lokal administrasjon med riktig kompetanse og tilstrekkelig kapasitet. Det er flertall for at videreføring av fjellstyrenes ansatte (Fjelloppsynet) som et helhetlig oppsyn i statsallmenningene er riktig for å bidra til dette. Flertallet foreslår at ordningen som er nå, i all hovedsak bør føres videre med presiseringer.

Fjellstyrene leverer en rekke viktige samfunnsgoder. Fjellstyrene legger til rette for et allment friluftsliv og tilbyr jakt og fiske til allmennheten, både for de som bor i områdene og for andre. Det er flertall i utvalget for at fjellstyrenes ivaretagelse av viktige samfunnsgoder bør gjenspeiles i en statlig grunnfinansiering av fjellstyrenes virksomhet.

Utvalget foreslår at det skal opprettes en fellesorganisasjon for fjellstyrene. Flertallet i utvalget foreslår at fellesorganisasjonen skal finansieres av fjellstyrene og grunneierfondet.

NFS vil advare mot tvangssammenslåing av fjellstyrene og allmenningsstyrene.

NFS har kort kommentert noen av mindretallsforslagene, og poengterer at mindretallsforslagene samlet vil gi et svekket og svært krevende grunnlag for en forsvarlig lokal forvaltning av statsallmenningene. Det går på åpning for salg av statsallmenningsareal, at dynamikken i bruksrettene ikke kan være så omfattende som flertallet legger til grunn, SNO overtar mange av de oppsynsoppgaver fjellstyrenes ansatte - Fjelloppsynet - har i statsallmenningene i dag. Et mindretall foreslår at alle inntekter fra grunnfinansiering skal gå

til Statskog SF v/grunneierfondet. Mindretallet foreslår videre at Statskog SF først dekker egne kostnader med drift og administrasjon i statsallmenningene. Deretter skal midlene hvert år fordeles likt mellom grunneierfondet og vedkommende fjellkasse.

Forslag til ny lovtekst

NFS mener flertallets foreslåtte lovtekst ivaretar viktige elementer nevnt over og gir gode rammer for forvaltningen av statsallmenningene. NFS har ingen konkrete endringsforslag til lovteksten.

Det vises til NOU og vedlagt utkast for utfyllende informasjon.

Saken legges fram for diskusjon i fjellstyret.

Vedtak:

Ringebu fjellstyre gir sin tilslutning til Norges fjellstyresamband sitt utkast til høringsuttalelse, som støtter flertallsforslagene i NOU 2018:11 Ny fjellov.

Fjellstyret understreker viktigheten av at verdiskapningen fra områdene i størst mulig grad må tilfalle der verdiene skapes. Det vises til forslaget om at alle løpende brutto grunneierinntekter deles 50/50 mellom vedkommende fjellstyre og Statskog SF v/grunneierfondet. Videre at ny fjellov må sikre grunnlaget for at fjellstyrene kan ha en kompetent og tilstrekkelig administrasjon og oppsynsordning. Det vises til flertallets forslag om at oppsynet skal få refundert alle kostnadene ved oppsynet, i motsetning til i dag, der halvparten av kostnadene blir dekt (i realiteten under halvparten), og at fjellstyrenes ivaretagelse av viktige samfunngoder bør gjenspeiles i en statlig grunnfinansiering av fjellstyrenes virksomhet.

Enstemmig vedtatt

Kopi: